

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE TEOLOGIE GRECO-CATOLICĂ
1.3 Departamentul	TEOLOGIE GRECO-CATOLICĂ, CLUJ-NAPOCA
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclu de studii	LICENȚĂ
1.6 Programul de studiu / Calificarea	TEOLOGIE GRECO-CATOLICĂ DIDACTICĂ

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	KLR0012 PATROLOGIE I						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector dr. Cecilia FLUERAȘ (prof. asociat)						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lector dr. Cecilia FLUERAȘ (prof. asociat)						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, bibliografie și notițe					12
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					12
Tutoriat					4
Examinări					2
3.7 Total ore studiu individual	42				
3.8 Total ore pe semestru	98				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală de curs • Prezența la prelegeri
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală de curs dotată cu aparatură de videoproiecție. • Prezența și intervenții la seminar.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea, înțelegerea, însușirea limbajului și a conceptelor cu care au operat Părinții Bisericii, specifice teologiei patristice. • Cunoașterea și înțelegerea metodei teologice – sapiențiale – a Părinților Bisericii. • O bună panoramă a Părinților Bisericii și a operelor lor, cu caracteristicile lor individuale, situând activitatea lor literară, pastorală și teologică în contextul istoric.
--------------------------------	--

Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea, prețuirea și aplicarea metodelor patristice de interpretare a Sfintei Scripturi în trăirea vieții creștine. Studiul Părinților va conduce la asimilarea Cuvântului lui Dumnezeu și la o reînnoire a Bisericii, care a avut și are în ei maeștri și modele. Capacitatea de a se implica în pastorală liturgică și colaborarea cu disciplinele care i-au interesat în mod direct pe Părinții Bisericii. Contactul interdisciplinar își găsește <i>locus</i> principal în dogmatică, cea care realizează sinteza, dar cunoștințele din sfera Patrologiei pot fi utile și în studiul altor discipline, ca: teologia morală, spirituală, liturgică, cărora le furnizează izvoarele patristice.
-------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Părinții Bisericii, martori și protagoniști ai Tradiției, constituie un tezaur fundamental pentru credință, spiritualitate și teologie. Studenții sunt invitați la o incursiune în primele secole ale creștinismului pentru a ajunge la o mai bună înțelegere a prezentului.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Dobândirea cunoștințelor fundamentale despre viața, opera și teologia Părinților Bisericii și a scriitorilor bisericești din perioada patristică, ca parte din cultura generală și teologică a studentului. Înțelegerea noțiunilor esențiale ce privesc Patrologia și cunoașterea problemelor dezbătute de Părinții Bisericii, în contextul formării științei teologice. Contactul nemijlocit și familiarizarea cu textele patristice, acordând prioritate scrierilor care au fost receptate în tradiția Bisericii drept fundamentale.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Noțiuni introductive: patrologie, patristică, părinte al Bisericii, scriitor, învățător. Istoria Patrologiei. Izvoare. Bibliografie.	Expunere Prelegere interactivă	2h
Climatul spiritual-cultural al epocii în care s-a născut literatura patristică. Părinții Apostolici. Clement Romanul.	Expunere Prelegere	
Părinții Apostolici: Ignatie din Antiohia, Policarp din Smirna, Papias, Barnaba, <i>Păstorul</i> lui Herma.	Expunere Prelegere	
Didahia, Simbolul apostolic. Scrieri pentru viața comunităților creștine din secolele II-III.	Expunere Prelegere	
Apologetii greci din secolul II: cauzele apariției acestei literaturi; problematica apologiilor. Quadratus, Ariston de Pella, Miltiade, Apolinarie din Hierapole, Meliton al Sardelor, Aristide din Atena.	Expunere Prelegere	
Apologetii greci din secolul II: Iustin Martirul, Tatian Sirul, Atenagora din Atena, Teofil din Antiohia. Către Diognet.	Expunere Prelegere	
Scrierile gnostice și literatura antieretică din secolul II. Irineu din Lyon.	Expunere Prelegere	
Scriitori apuseni și apologeti latini din sec. II-III. Roma: Minucius Felix, Hipolit, Novatian.	Expunere Prelegere interactivă	
Literatura creștină din Africa, secolul II-III: Tertulian.	Expunere, Prelegere	
Literatura creștină din Africa, sec. II-III: Ciprian din Cartagina.	Expunere, Prelegere	
Literatura creștină din Orientul grec, sec. II-III. Caracteristicile acestei literaturi. Școala din Alexandria. Clement Alexandrinul.	Expunere Prelegere	
Literatura creștină din Orientul grec, sec. II-III: Origen, fondatorul științei biblice.	Expunere Prelegere	
Alți scriitori greci din Asia Mică, Siria și Palestina, secolul III.	Expunere	

Alexandrinii, „prietenii” lui Origen. Dionisie al Alexandriei, Pamfil, Grigore Taumaturgul.	Prelegere	
Antiohienii, adversarii lui Origen: Pavel din Samosata, Lucian din Antiohia, Metodi din Olimp.	Expunere Prelegere	
Bibliografie: <ol style="list-style-type: none"> Altaner, B. - Stuiber, A. : <i>Patrologia</i>, Torino 1981. Coman, I., <i>Patrologie</i>, 1999. Laporte, J., <i>Părinții latini ai Bisericii/Părinții greci ai Bisericii</i> (vol. 1 și 2), Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuș 2009. Moreschini, C. - Norelli, E: <i>Istoria literaturii creștine vechi grecești și latine</i>, I, Polirom, Iași 2001. Padovese, L., <i>Introducere în Teologia patristică</i> (trad. A. Rus, C. Rarău), Ed. Buna Vestire, Blaj 2003. Papadopoulos, S., <i>Patrologie</i>, vol. I (trad. după originalul în greacă - Atena 2000 -, de A. Marinescu), Ed. Bizantină, București 2006. Quasten, J., <i>Patrology</i>, vol. I, London 1950-1960. Rus, R., «Dicționar enciclopedic de Literatură creștină din primul mileniu», Ed. Lidia, București 2003. Voicu, C. – Colda, L-D, <i>Patrologie I</i>, Ed. Basilica, București 2015. Congregația pentru Educația Catolică, <i>Studiul Sfinților Părinți ai Bisericii în formarea preoțească (1989)</i>, trad. de P. W. A. Bleiziffer, Ed. Presa Bună, Iași 2003, <i>Documente nr. 33</i>. 		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Organizare, prezentarea temelor și a metodologiei seminarului de <i>Patrologie I</i> . Repere bibliografice pentru fiecare temă.	Prezentare, Dezbateri, Discuții în grup, Dialog, analiza.	
Prezentarea documentului: <i>Studiul Sfinților Părinți ai Bisericii în formarea preoțească</i> . Transmiterea textelor patristice.	Prezentare Dezbateri	
Figura episcopului în primele comunități creștine. Clement Romanul: <i>Scrisoarea către Corinteni</i> .	Prezentare Dezbateri	
Ecleziologia Sf. Ignatie din Antiohia în cele șapte <i>Scrisori</i> .	Prezentare, Dezbateri	
Sf. Policarp, om al comuniunii și martor al iubirii lui Cristos. (<i>Scrisoarea către Filipeni; Martiriul lui Policarp</i>)	Prezentare Dezbateri	
Botezul și euharistia în <i>Apologiile</i> lui Iustin Martirul. Creștinism și ebraism în <i>Dialogul cu evreul Trifon</i> de Iustin Martirul.	Prezentare Dezbateri	
Creștinism și păgânism în <i>Către Autolic</i> de Teofil din Antiohia.	Prezentare Dezbateri	
Un avocat din Roma: Minucius Felix. Relațiile dintre păgâni și creștini la Roma, în dialogul <i>Octavius</i> .	Prezentare Dezbateri	
Creștinismul și gnosticismul în <i>Adversus haereses</i> de Irineu din Lyon.	Prezentare Dezbateri	
Idealul creștin în <i>Despre răbdare</i> de Tertulian.	Prezentare, Dezbateri	
Conceptul de Biserică catolică la Ciprian al Cartaginei: <i>Despre unitatea Bisericii</i> .	Prezentare Dezbateri	
Elenism și creștinism: de la cântecul lui Orfeu la cântul Logosului divin, în <i>Protrepiticul</i> (<i>Cuvânt de îndemn pentru Eleni</i>) de Clement Alexandrinul.	Prezentare Dezbateri	
Comentarii comparate la rugăciunea <i>Tatăl nostru</i> : Origen, Tertulian și Ciprian.	Prezentare Dezbateri	
Formarea creștinului în Școala din Alexandria: Grigore Taumaturgul, <i>Cuvânt de mulțumire către Origen</i> .	Prezentare Dezbateri	

Bibliografie:

Congregația pentru Educația Catolică, *Studiul Sfinților Părinți ai Bisericii în formarea preoțească (1989)*, trad. de P. W. A. Bleiziffer, Ed. Presa Bună, Iași 2003, *Documente* nr. 33.

Padovese, L., *Introducere în Teologia patristică* (trad. A. Rus, C. Rarău), Ed. Buna Vestire, Blaj 2003.

Izvoare:

Texte din Sfinții Părinți studiați (PSB – *Părinți și Scriitori Bisericești*, Ed. IBMBOR, București, 1979 sq.):
Scrierile Părinților Apostolici, trad., note, indici de D. Fecioru, IBMBOR, București 1995; *Apologeți de limbă greacă*, trad., introd., note, indici de T. Bodogae, O. Căciulă, D. Fecioru, IBMBOR, București 1997; *Apologeți de limbă latină*, trad. N. Chițescu, E. Constantinescu, P. Papadopol, D. Popescu, EIBMBOR, București 1981.
 Clement Alexandrinul, *Scrieri I (Protrepticul sau Cuvânt de îndemn către Eleni)*, PSB 4, IBMBOR, București 1982; Origen, *Despre rugăciune*, trad. M. Vladimirescu, introd., note de R. Duma, Herald. Alte scrieri care vor fi indicate pe parcurs.

PG – *Patrologia Graeca*, cursus completus (ed. J.P. MIGNE), Paris 1857-1866.

PL – *Patrologia Latina*, cursus completus (ed. J.P. MIGNE), Paris 1844-1886.

SC – *Sources Chrétiennes*, Ed. du Cerf, Paris, 1941 sq.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este coroborat cu așteptările reprezentanților comunității, ale asociațiilor profesionale și ale angajatorilor

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Dobândirea cunoștințelor specifice disciplinei	Evaluare orală	50%
10.5 Seminar/laborator	Prezentarea temelor și participarea activă la dezbateri.		25%
	Lucrare de seminar/lecturarea a trei opere patristice	Evaluare scrisă/ evaluare orală	25%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Dobândirea unor competențe specifice, necesare pentru înțelegerea aportului teologic al Părinților Bisericii. • Două prezentări de opere din literatura patristică la seminar. • Elaboratul scris/ comentarea operelor lecturate. 			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

12.03.2024

Dr. Cecilia FLUERAȘ (prof. asociat)

Dr. Cecilia FLUERAȘ (prof. asociat)

Data avizării în departament

22.05.2024

Semnătura directorului de departament

Lect. univ. dr. Marius Grigore FURTUNĂ